

Rozwój systemu transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie podsumowanie pracy Zespołu Roboczego

AKIS

Zespół Roboczy
ds. Transferu Wiedzy pomiędzy nauką i praktyką

Katarzyna Boczek

CDR Brwinów

Warszawa, 4 grudnia 2019 r.

Zespół Roboczy ds. Transferu Wiedzy pomiędzy nauką i praktyką

Skład Zespołu Roboczego stanowili przedstawiciele:

Nauka	instytutów naukowych uczelni
Doradztwo	doradztwa rolniczego (wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego i Centrum Doradztwa Rolniczego)
Rolnicy	branżowych organizacji rolniczych Izb Rolniczych
Zaproszeni goście	Departamentów z MRiRW oraz KCER

Zakres pracy zespołu Roboczego

1. Analiza SWOT obecnego stanu transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie
1. Analiza dobrych praktyk i rozwiązań w przepływie wiedzy i innowacji dla rolnictwa i obszarów wiejskich
2. Identyfikacja najważniejszych problemów
3. Rekomendacje niezbędne dla rozwoju i wspierania działań na rzecz bardziej efektywnego transferu wiedzy z nauki do praktyki rolniczej

Analiza SWOT – mocne strony funkcjonowania systemu AKIS

- Rozbudowany system badań i edukacji finansowany ze środków publicznych w tym uczelnie rolnicze i specjalistyczne instytuty badawcze oraz sieć średnich szkół rolniczych.
- Państwowe doradztwo rolnicze obejmujące zasięgiem działania całą Polskę i zapewniające przepływ wiedzy do rolników.
- Wszechstronna, zróżnicowana tematycznie i dostosowana do potrzeb oferta szkoleń dla rolników i doradców rolniczych przygotowywana przez jednostki doradztwa rolniczego.
- Przygotowane metody i elastyczne formy upowszechniania wiedzy i wdrażania wyników badań przez doradztwo rolnicze.

Analiza SWOT – mocne strony cd

- Rozwijająca się krajowa sieć innowacji w rolnictwie z brokerami innowacyjności działającymi w każdym regionie kraju.
- Funkcjonujący instrument finansowego wsparcia wdrażania innowacji w rolnictwie w ramach działania Współpraca PROW.
- Instytuty badawcze, uczelnie wyższe, CDR i część WODR zaangażowane w realizację projektów badawczo - wdrożeniowych finansowanych ze środków UE (Horyzont 2020, Interreg) i krajowych (głównie NCBiR).
- Rozwijające się na uczelniach rolniczych Akademickie Centra Transferu Technologii

Analiza SWOT- słabe strony funkcjonowania AKIS w Polsce

- Niewystarczająca współpraca podmiotów zaangażowanych w AKIS ograniczająca jego efektywność.
- Niewielkie włączanie się jednostek edukacji rolniczej w AKIS.
- Słabe więzi na rzecz rozwoju i wdrażania innowacji pomiędzy przedsiębiorcami a rolnikami.
- Mała i niewystarczająca współpraca organizacji rolniczych z jednostkami naukowymi, edukacyjnymi i doradczymi na rzecz wzmocnienia transferu wiedzy i innowacji.

Analiza SWOT - słabe strony funkcjonowania AKIS w Polsce

- Niedoprecyzowany, mało efektywny sposób operacyjnej koordynacji AKIS.
- Niski poziom wykorzystania technologii informatycznych oraz stosowania praktycznych cyfrowych rozwiązań na potrzeby rolnictwa.
- Nadmiernie rozproszone źródła wiedzy i informacji naukowej oraz ich niedostosowanie do możliwości percepcyjnych rolnika.
- Mała wiedza o innowacjach ze źródeł dysponujących komercyjnymi wynikami badań (głównie zagranicznych).
- Niski poziom inwestycji w B&R w dużych przedsiębiorstwach działających na rzecz rolnictwa.
- Słabe powiązania pomiędzy szkołami i ośrodkami doradztwa rolniczego w zakresie przepływu wiedzy

Analiza SWOT - słabe strony funkcjonowania AKIS w Polsce

- System badań rolniczych słabo ukierunkowany na praktyczne zapotrzebowanie rolnictwa.
- Niewielki udział badań stosowanych i wdrożeń innowacyjnych rozwiązań wytworzonych przez rolnicze instytuty badawcze. Jednostki badawcze nastawione bardziej na badania podstawowe gwarantujące rozwój karier naukowych zatrudnionych pracowników.
- Państwowe doradztwo rolnicze przeciążone zadaniami interwencyjnymi (szacowanie klęsk żywiołowych, szkody łowieckie itp.).

Analiza SWOT - słabe strony funkcjonowania AKIS w Polsce

- Stale zmniejszająca się liczba doradców w wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego
- Zbyt mała liczba doradców młodych ze znajomością języków obcych i umiejętnością wykorzystywania do praktyki doświadczeń europejskich i/lub międzynarodowych.
- Sztywne wymagania formalnego wyższego wykształcenia rolniczego wobec doradców rolniczych w sytuacji potrzeby wsparcia gospodarstw rolnych wszechstronnym doradztwem w tym prawnym, finansowym, psycho- i socjologicznym i in.

Analiza SWOT - szanse

- Wprowadzenie bodźców organizacyjnych i finansowych stymulujących i ułatwiających współpracę pomiędzy uczestnikami AKIS.
- Przeznaczenie środków finansowych na informatyzację rolnictwa i wdrażanie cyfrowych narzędzi ułatwiających dostęp do wiedzy rolniczej i jej wykorzystanie.
- Ukierunkowanie oceny efektywności pracy rolniczych instytutów badawczych i ich pracowników na zwiększenie efektywności wdrożeń i upowszechnień wyników badań.
- Ustawowe dostosowanie struktury organizacyjnej, zadań i metod działania państwowego doradztwa rolniczego do potrzeb efektywnego funkcjonowania AKIS.

Analiza SWOT - szanse

- Stworzenie warunków organizacyjnych i finansowych ułatwiających państwowym rolniczym jednostkom naukowo-badawczym i doradztwa rolniczego udział w programach badawczo-wdrożeniowych europejskich (Horyzont 2020, Interreg) i międzynarodowych (programy bilateralne, FAO).
- Włączanie prywatnego doradztwa rolniczego do rozwoju AKIS i rozwijania innowacyjnego sektora rolnego.

Analiza SWOT - zagrożenia

- Nadinterpretacja definicji nowych rozwiązań (innovacyjnych) kwalifikowanych do uzyskania wsparcia przez instytucje finansujące rozwój.
- Opór i obawy społeczności rolniczej wobec innowacyjnych rozwiązań wiążących się ze zwiększonym ryzykiem inwestycyjnym.
- Nadmierne bariery administracyjne i proceduralne w pozyskiwaniu publicznych środków finansowych na wdrażanie innowacyjności w sektorze rolnymi obszarach wiejskich.
- Krytycznie niski poziom finansowania państwowego doradztwa rolniczego zagrażający jego efektywnemu funkcjonowaniu.

Analiza SWOT - zagrożenia

- Nadmierne obciążanie państwowego doradztwa rolniczego zadaniami wykraczającymi poza obszar AKIS , mającymi cechy stronniczości lub na granicy konfliktu interesów między doradcą a rolnikiem.
- Nadmierna centralizacja wdrażania AKIS bez uwzględniania mechanizmów rynkowych we wdrażaniu nowoczesnej wiedzy i innowacyjnych rozwiązań w praktyce rolniczej.
- Nadmierna ilość i rozproszenie partnerów instytucjonalnych (jdr, jednostki B&R, szkoły rolnicze) bez sprawnego operacyjnego mechanizmu koordynacji funkcjonowania AKIS.
- Niewykorzystanie potencjału prywatnego doradztwa rolniczego do rozwoju i efektywnego upowszechniania i wdrażania innowacyjności w rolnictwie.

Rekomendacje

- Modyfikacja finansowania programów badawczych zarządzanych przez MRiRW uwzględniająca współpracę pomiędzy aktorami procesu transferu wiedzy zgodnych z założeniami H2020 (Multiactors approach).
- Zmiana systemu oceny pracowników naukowych na uczelniach rolniczych i w instytutach badawczych, który premiowałby upowszechnianie nowych badań do praktyki rolniczej.
- Wypracowanie systemu upowszechniania wyników prac naukowych o innowacjach możliwych do wdrożeń, dostosowanych do potrzeb rolników.
- Włączenie zawodowego systemu szkolnictwa rolniczego w Polsce podległemu MRiRW do systemu AKIS w Polsce.
- Wzmocnienie roli CDR jako podmiotu koordynującego działanie AKIS w Polsce poprzez działania miękkie dotyczące całego procesu od systemu stałej identyfikacji potrzeb, wspieranie działania AKIS i bieżące monitorowanie jego działania.

Rekomendacje

- Wprowadzenie do ram programowych na wyższych uczelniach z kierunkami rolniczymi, przedmiotów omawiających problematykę doradztwa rolniczego i przygotowujących do pracy w doradztwie
- Wdrożenie systemu doskonalenia kadr doradczych w Polsce dostosowanego do nowych potrzeb w zakresie transferu wiedzy i innowacji
- Kontynuowanie i poszerzanie praktyk w gospodarstwach dla doradców rolniczych
- Dostosowanie zadań dla doradztwa do aktualnych i przyszłych potrzeb w zakresie transferu wiedzy i innowacji uwzględniając warunki prawne, organizacyjne i finansowe
- Rozwijanie metod pracy doradczej poprawiających transfer wiedzy i innowacji w tym takich jak doradztwo grupowe, tworzenie grup tematycznych, wspieranie grup operacyjnych, pokazy i demonstracje
- Dalsze wspieranie i rozwijanie SIR i KSOW
- Wzmacnianie roli brokerów innowacji i poszerzanie ich zadań
- Ułatwienie dostępu do innowacji poprzez sieciowanie podmiotów, upowszechnianie informacji, wspieranie tworzenia baz danych
- Wspieranie funkcjonowania gospodarstw demonstracyjnych i ich sieciowania

Rekomendacje

- Wypracowanie rozwiązań promujących współpracę głównych partnerów systemu transferu wiedzy (nauowiec - doradca - rolnik) i kontynuowanie działania „Współpraca”
- Zmiana podejścia i sposobu finansowania usług doradczych na rzecz rozwiązań projektowych, promujących kompleksowe programy doradcze z udziałem doradców i naukowców dla grup rolników
- Rozwijanie i wzmacnianie digitalizacji w doradztwie i nauce jako jednego z ważniejszych narzędzi przyspieszających transfer wiedzy i kontakty z rolnikiem oraz uzyskiwania szybkiej informacji zwrotnej o potrzebach rolników
- Wspieranie angażowania głównych aktorów transferu wiedzy do udziału w projektach krajowych i międzynarodowych (Gospostrateg, Horyzont 2020, Erasmus + itd.)
- Wspieranie współpracy międzynarodowej (wymiana wiedzy, wyjazdy studyjne, praktyki i staże, udział w grupach roboczych, sieciowanie, organizacje pozarządowe

CYBERPRZESTRZEŃ

ROLNICY

KONSUMENT

ROLNICY

KONSUMENT

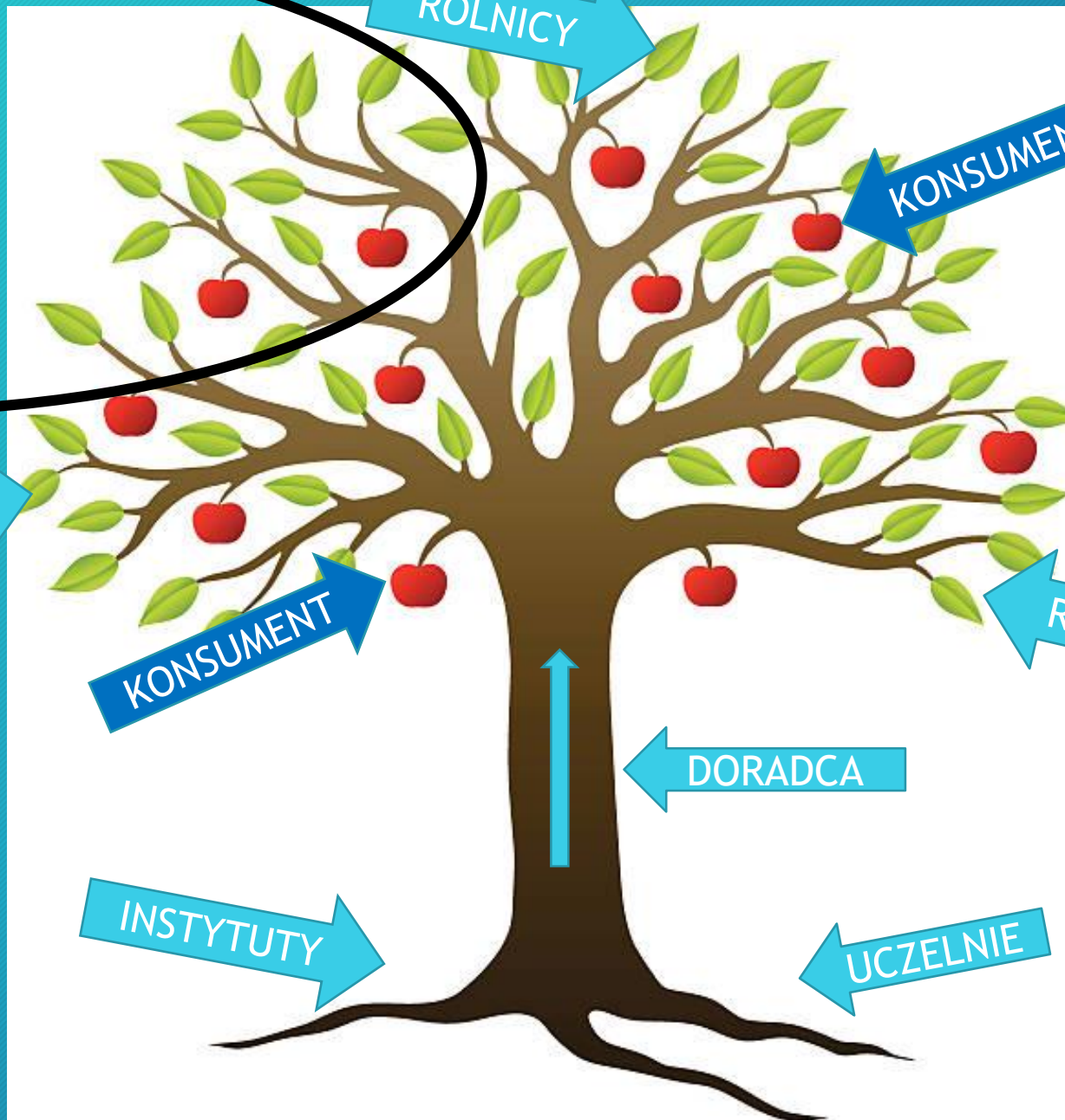
ROLNICY

DORADCA

INSTYTUTY

UCZELNIE

TRANSFER WIEDZY
I INNOWACJI

2018
CB
31
G1
TAM
113
1-15

2018
CB
32
G2
TAM
203

2018
CB
33
G3
TAM
401

2018
CB
34

2018
CB
35

2018
CB
36

Dziękuję za uwagę